

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Saksbehandler, innvalgstelefon
Christian Brun-Jenssen, 75 53 15 58

Uttalelse med innsigelse til begrenset høring av Bjuråga kraftverk i Hemnes kommune

Vi viser til begrenset høring av søknad om ny konsesjon for Bjuråga kraftverk i Hemnes kommune. Vi beklager sein uttalelse.

Clemens Kraft AS har søkt om ny konsesjon for Bjuråga kraftverk i Hemnes kommune. Kraftverket fikk konsesjon 19.08.2013, men byggearbeidene ble ikke igangsatt innen byggefristen på fem år slik at konsesjonen utløp.

Det skal bygges en fire meter høy betongdemning og inntakskonstruksjon på kote 519. I tillegg skal det legges ca. 900 meter nedgravd rør til kraftstasjonen nordsida av elva på kote 356. I hovedsak vil eksisterende veier bli rustet opp og benyttet, men det må også bygges 350 meter med ny vei inn til inntakspunktet. Kraftverket er beregnet til å ha en gjennomsnittlig årsproduksjon på 7,4 GWh. Det skal slippes minstevannsføring på 150 l/sek i perioden 01.05-30.09 og 15 l/sek resten av året.

Den tekniske løsningen er ikke endret etter vedtaket i 2013. Søkers vurdering er at det heller ikke har oppstått nye forhold av betydning som gjør at prosjektet har endret seg.

INNSIGELSER

- 1. Av hensyn til reindriftas flyttlei, jfr. reindrifftslovens § 22, og samlet belastning for reindrifta i området, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om konsesjon for bygging av Bjuråga kraftverk. Innsigelsen fremmes med hjemmel i lov av 24.11.00 om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd.**

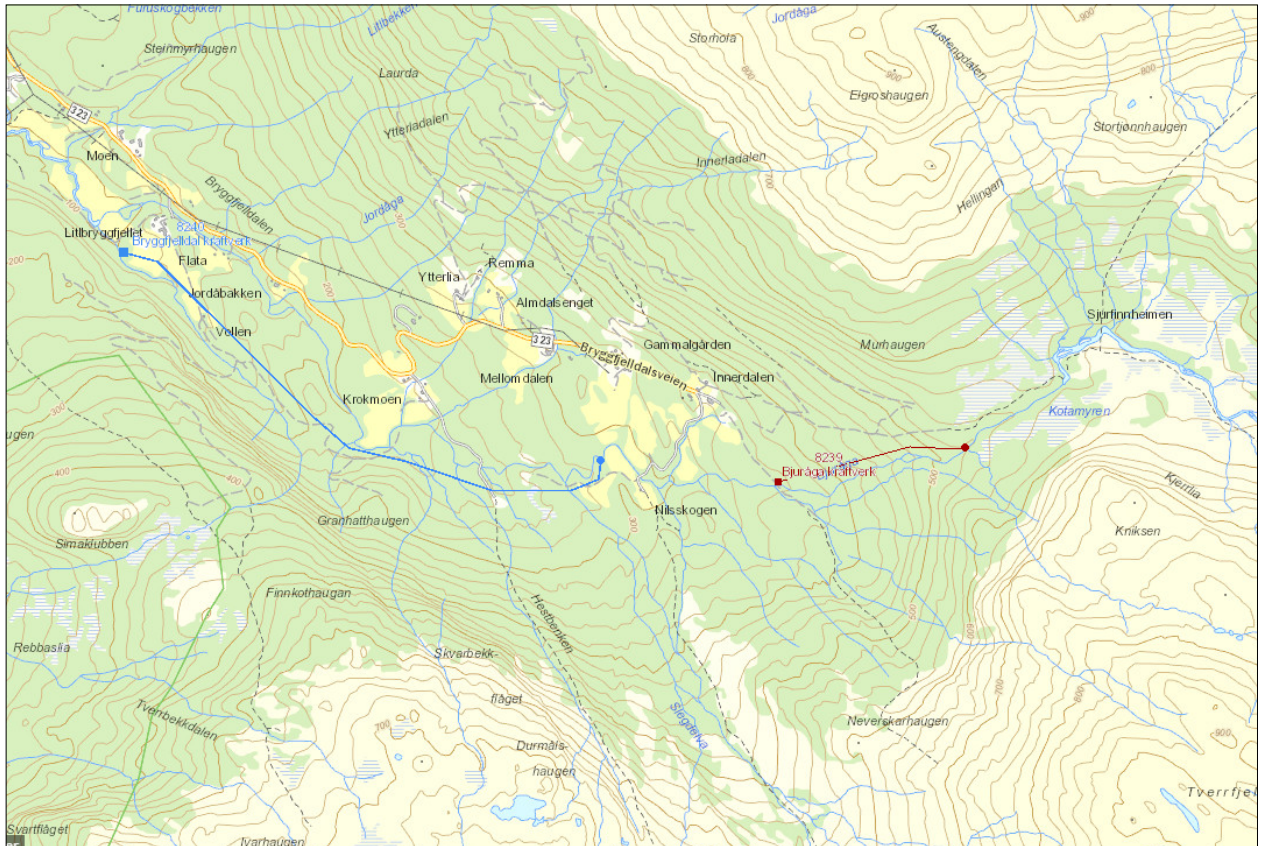
Begrunnelse og vurdering

Reindrift

Reindrifftsforvaltningen i Nordland (nå Fylkesmannen i Nordland) gav i forbindelse med forrige konsesjonsbehandling sin uttalelse 07.09.2011. Reindrifftsforvaltningen orienterte der om Røssåga/Toven reinbeitedistriktets bruk av området, og gjorde sin vurdering av utbyggingen. Etter 2011 har det skjedd en del endringer i distriktet. Røssåga siida har fått nye drivere, og er nå delt opp i to

siidaandeler. Distriktet har en mer aktiv drift med flere siidaandeler/reineiere, et høyere antall rein og endret driftsmønster. Reinbeitedistriktet er derfor berørt på en helt annen måte enn forrige gang saken ble behandlet.

Figur 1 viser plassering av Bjuråga kraftverk og Bryggfjellelv kraftverk.

I 2011 ble området i mindre grad brukt av reindrifta. For de nye driverne er området sentralt for drifta, som blir brukt primært som vårbeite og kalvingsland. Det blir også brukt som luftingsland (områder der reinen kan kjøle seg ned og unngå insekter på varme dager) og høstbeite. Områdets sentrale betydning kommer blant annet til syne gjennom at de har søkt om å få sette opp ei gjeterhytte ved Merraskardvatnet, knapt tre km unna prosjektet.

Hele området mellom Leirskarddalen og Bleikvatnet må ses i sammenheng. Det går flere flytt- og trekkleier gjennom og ved prosjektområdet som binder hele området sammen. Flyttleier har et særlig vern etter lov om reindrift § 22, og det er ikke lov å iverksette tiltak som hindrer bruk av flyttleiene.

Det er reindriftsloven som regulerer hvilke rettigheter og plikter reindriftsutøvere har med tanke på arealbruk. Dette inkluderer å bruke tilgjengelige beiteområder på beste måte, for å fordele beitebelastning og ivareta dyrevelferd. Vernet til flyttleiene er i § 22 definert som reindriftsutøvernes «adgang til fritt og uhindret å drive og forflytte rein i de deler av reinbeiteområdet hvor reinen lovlig kan ferdes og adgangen til flytting med rein etter tradisjonelle flyttleier». Bruk av arealer og traseer vil endre seg over tid, og stemmer ikke alltid med arealkartene i Kilden. Det er derfor viktig å være klar over at det er funksjonen til flyttleia som er vernet, og at arealbrukskartene i Kilden ikke er juridisk bindende. Arealbrukskartene er ikke oppdatert etter at det kom nye drivere i Røssåga siida,

og det er derfor viktig at NVE har en dialog med reinbeitedistriktet for å få detaljert kunnskap om hvordan området brukes i dag.

Tillatelse til aktivitet som hindrer bruk av flyttlei krever godkjenning fra Landbruks- og matdepartementet, gjennom vedtak om omlegging av flyttleia. Søknad om omlegging av ei flyttlei skal sendes departementet via Fylkesmannen. Dersom tiltakshaver og reinbeitedistriktet finner løsninger for midlertidig omlegging av flyttlei (for anleggsperioden), behøves ikke søknad om midlertidig omlegging. Uten slik enighet må også søknad om midlertidig omlegging sendes departementet.

Hemnes kommune er allerede sterkt påvirket av vannkraftutbygginger, og i nærområdet er konsesjonen til Bryggfjelldal kraftverk fornyet. Det er også en rekke andre kraftverk og overføringer i området Leirskardalen-Okstindan-Bryggfjelldalen-Bleikvatnet. Kraftanlegg med tilhørende infrastruktur påvirker reindrifta negativt, både direkte ved at de beslaglegger viktige arealer og indirekte ved at reinen unnviker disse områdene. Restarealene vil bli mer fragmentert, noe som er uheldig. Anleggsfasen vil gå over flere år og medfører at reinen ikke får beitero. Det kan i ytterste konsekvens medføre at distriktet ikke kan bruke de viktigste kalvingsområdene og vårbeitene i denne perioden.

Bjuråga kraftverk vil etter Fylkesmannens vurdering samlet sett få store negative konsekvenser for reindriftsinteressene i området. Kraftverket vil få negative konsekvenser for flyttlei, kalvingsområde og viktige lufterområder. Reindrifta er allerede påført betydelige negative konsekvenser i området, som følge av en rekke andre planlagte og realiserte utbygginger med tilhørende infrastruktur. Den samlede belastningen for reindrifta i området er stor, og dette må være en vesentlig faktor i vurderingen av om Bjuråga kraftverk skal få konsesjon eller ikke.

Natur og friluftliv

Når det gjelder vurdering av biologisk mangfold, friluftsliv og geologi viser vil til vår uttalelse av 13.09.2011. Forholdene her har ikke endret seg siden sist, og vi gjengir her bare hovedkonklusjonen:

Området rundt Okstindan er under et sterkt utbyggingspress. Ut fra en totalvurdering av miljøkonsekvensene, hvor særlig forholdet til friluftsliv i området og de geologiske prosessene er vektlagt, fraråder Fylkesmannen at konsesjon gis for omsøkte prosjekt.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen

John Kosmo
Landbruks- og reindriftdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Røssåga / Toven reinbeitedistrikt v/ Helge Anti	Bryggfjelldal	8646	KORGEN
Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	Korgen
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø